

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 28

van **FREYA PERDAENS**

datum: 27 september 2021

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Overstromingskaarten - Uitwisseling informatie

De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) werkt momenteel overstromingskaarten uit, waar de impact van de klimaatverandering in doorgerekend wordt. Dat is uiteraard heel nuttig in het kader van het klimaatadaptatieplan.

Er zijn sterke verschillen in het beheer van de waterlopen. De bevaarbare waterlopen zijn in beheer van De Vlaamse Waterweg nv (DVW), die er ook werken uitvoert, maar de modellering ervan is in handen van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (DMOW). Voor de onbevaarbare waterlopen liggen alle bevoegdheden in handen van de Vlaamse Milieumaatschappij. Hoewel de Noordzee strikt genomen geen waterloop is, heeft ze uiteraard wel een invloed op (het beheer van) onze Vlaamse waterlopen. Voor de kust ligt de bevoegdheid voor uitvoering van werken, beheer en modellering bij het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK).

Daar komt nog bij dat ook de provincies, als waterlopenbeheerder voor de waterlopen van tweede categorie, eveneens modellen inzetten of aansluiten bij modelleringsopdrachten van de VMM.

De situatie die ik schets toont aan dat er wel wat coördinatie nodig is om ervoor te zorgen dat de modellen correct opgemaakt worden en dat de nodige synergieën gelegd worden. De gegevensuitwisseling tussen de waterbeheerders is van cruciaal belang.

1. Hoe beoordeelt de minister de samenwerking tussen alle verantwoordelijke overheden, departementen, instanties, ... bij het opmaken van deze modellen?
2. Op welke manier wordt ervoor gezorgd dat de coördinatie tussen de verschillende waterbeheerders en vooral de modelleringen optimaal verloopt? Hoe wordt ingespeeld op wat nu al gebeurt bij het Departement Omgeving en de VMM?
3. Welke initiatieven zal de minister nog nemen om deze informatie-uitwisseling te optimaliseren?

ANTWOORD

op vraag nr. 28 van 27 september 2021

van **FREYA PERDAENS**

1. Het Waterbouwkundig Laboratorium (WL), afdeling van het departement Mobiliteit en Openbare Werken) is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en het onderhoud van de modellen voor de bevaarbare waterlopen in het Vlaams Gewest. Het WL heeft geregeld contact met de verantwoordelijke voor de ontwikkeling en het onderhoud van de modellen voor de onbevaarbare waterlopen (VMM). Het WL biedt ook ondersteuning aan het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) voor de modelmatige beschrijving van de kustzone.

Tijdens de ontwikkeling van de verschillende modellen vindt er een intensieve uitwisseling van gegevens en ook modellen plaats tussen de verschillende beheerders. De contacten en samenwerkingen gebeuren niet alleen met De Vlaamse Waterweg, de Vlaamse Milieumaatschappij en MDK, maar ook met beheerders uit aangrenzende regio's (Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM) en Service Public de Wallonie (SPW)) en omringende landen (Rijkswaterstaat (RWS) in Nederland en Voies Navigables de France (VNF) voor Frankrijk).

2. De uitwisseling van informatie, data en gegevens, met de beheerders van de onbevaarbare waterlopen (VMM) gebeurt in het kader van specifieke modelleringsstudies.

De verschillende administraties (bevaarbaar-onbevaarbaar) worden op de hoogte gebracht van de actualisatie van hun respectievelijke modelinstrumentarium, en vervolgens wordt informatie, modellen en data vrij uitgewisseld.

De uitwisseling van informatie, data en gegevens met de beheerders van de bevaarbare waterlopen van Wallonië gebeurt in het kader van commissie V van de IOW (Intergewestelijk Overleg Waterwegen). Dit is een formeel overleg tussen de beheerders van de bevaarbare waterlopen.

Voor het Zennebekken is er een jaarlijks informeel modelleringsoverleg (tussen de verschillende beheerders, nl. VMM, DVW, VIVAQUA, WL, BIM). Als gevolg van de corona pandemie was er uitzonderlijk geen bijeenkomst in 2021.

Net als VMM en het departement Omgeving beschikt ook het beleidsdomein MOW over overstromingskaarten die rekening houden met klimaatverandering.

Meer nog: In het kader van de Europese Overstromingsrichtlijn dienen uniforme overstromingskaarten opgesteld te worden inclusief de impact van klimaatverandering. In het proces voor de opmaak van deze kaarten is voldoende coördinatie voorzien tussen de verschillende waterloopbeheerders via o.a. de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid. Tegen eind 2019 werden voor de tweede maal de (6-jaarlijks op te maken) overstromingsgevaarkaarten en overstromingsrisicokaarten voor heel Vlaanderen opgesteld. De overstromingsgevaarkaarten en overstromingsrisicokaarten werden voor 3 kansscenario's (kleine kans, middelgrote kans en grote kans op overstromingen) opgesteld en dit zowel voor overstromingen vanuit zee (kust), vanuit waterlopen (fluviaal) als door intense neerslag (pluviaal). Daarbij werd ervoor gekozen om zowel

kaarten voor het huidige klimaat als voor toekomstige klimaat (met klimaatprojectie 2050) op te maken. Voor het aanmaken van overstromingsgevaarkaarten wordt in Vlaanderen maximaal gebruik gemaakt van modellen. Via een keten van statistische, hydrologische en hydrodynamische modellen worden de overstromingskansen met en zonder klimaatverandering in kaart gebracht. Meer info, alsook de kaarten, zijn terug te vinden via <https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/stroomgebiedbeheerplannen/stroomgebiedbeheerplannen-2022-2027/OGRK>.

Ook de andere lidstaten en regio's moeten zesjaarlijks dergelijke overstromingsgevaarkaarten en overstromingsrisicokaarten opmaken voor de "Gebieden met een Potentieel Significant Overstromingsrisico" (GPSO's). Voor grensoverschrijdende GPSO's werd de nodige afstemming voorzien via een aantal intergwestelijke vergaderingen tussen Vlaanderen, Wallonië en het Brussels Gewest, alsook via een aantal vergaderingen tussen Vlaanderen en Nederland. Tussen Vlaanderen en Frankrijk is geen afstemming nodig omdat Frankrijk geen GPSO's langs de grens met Vlaanderen aanduidde. Op al deze vergaderingen waren zowel het WL als VMM aanwezig. Via de Internationale Scheldecommissie (ISC) en de Internationale Maascommissie (IMC) wordt over deze afstemmingsmomenten ook gerapporteerd in de overkoepelende overstromingsrisicobeheerplannen voor Maas en Schelde.

Deze kaarten en modellen worden gebruikt voor strategisch beleid, maar deze hebben geen individuele rechtsgevolgen. Ze zijn louter informatief.

3. Er is momenteel al heel veel afstemming tussen alle betrokken partners. Er zijn een aantal officiële overlegfora zoals CIW, ISC, IMC, VNSC, IOW,... waardoor deze afstemming de laatste twee decennia sterk is verbeterd. Uiteraard is er altijd ruimte voor verbetering.
 - Zo werd op 16-17 september 2021 door de ISC en IMC voor de eerste maal een gezamenlijke tweedaagse uitwisselingsworkshop voor overstromingsvoorspellingsdiensten georganiseerd. Uit de evaluatie blijkt dat dit initiatief zeer positief werd onthaald en dat er vraag naar is om dit vanaf nu jaarlijks te organiseren om zo de kennisuitwisseling grensoverschrijdend te versterken.
 - Binnen de kenniscel Klimaat van het beleidsdomein MOW werd vastgesteld dat er nood is aan gezamenlijke kennisopbouw rond zeespiegelstijging. Een werkgroep "Zeespiegelstijging" is momenteel in oprichting. Enerzijds zal deze werkgroep de eigen scenario's van overstromingsrisico vanuit de Noordzee optimaliseren. Anderzijds zal zij de randvoorwaarden voor waterlozing vanuit de binnenwateren verfijnen. Hierbij zijn verschillende partners betrokken, ook van buiten het beleidsdomein MOW, zodat de overkoepelende aspecten gedeeld worden. MDK en VMM werken samen aan proefproject rond de IJzervallei. Dit proefproject onderzoekt de verschillende processen en invloeden vanuit overstromingsrisico en beheersmaatregelen. Hieruit worden mogelijke synergiën en optimalisaties gedefinieerd.